

Återrapport av utredningsuppdrag Birgittaskolan
utökning av antalet utbildningsplatser på gymnasieskolan samt
konsekvensbeskrivning av en omlokalisering av vuxenutbildningen
på Birgittaskolan

Innehåll

Bakgrund	3
Birgittaskolan	4
Gymnasieskolan på Birgittaskolan	5
Öka antal gymnasieelever på Birgittaskolan	5
Vuxenutbildning på Birgittaskolan	9
Grundläggande vuxenutbildning	9
Gymnasial vuxenutbildning	9
Svenska för invandrare (sfi)	9
Utbildningsplikten	9
Omlokalisering av vuxenutbildningen på Birgittaskolan	10
Ny lokal	
Planera och genomföra en flytt	10
Kostnader	10
Utredning Lokaler – förutsättningar att öka skolfastigheten	10
Birgittaskolans befintliga lokaler	10
Birgittaskolan – lokalutnyttjande 2018	10
Utredning kring utökning av lokalyta	11
Konsekvensbeskrivningar utifrån dialog med Birgittaskolan	11
Helhetsperspektivet på vuxenutbildningens organisation	11
Omlokalisera vuxenutbildningen	12
Möjligheter med omlokalisering	12
Personal	13
Tidigare utredningsuppdrag	13
Utbildningsförvaltningens rekommendationer	14

Bakgrund

På bildningsnämndens sammanträde i juni 2018, fattade nämnden beslut om att:

- Bildningsnämnden avser att utöka antalet utbildningsplatser inom gymnasieskolan på Birgittaskolan.
- Bildningsnämnden uppdrar till utbildningsdirektören att efter samråd med Birgittaskolan återkomma med förslag på plan samt konsekvensbeskrivning av en omlokalisering av SFI, grundläggande vuxenutbildning och de delar av den gymnasiala vuxenutbildningen som inte har direkt koppling till de gymnasieprogram som Birgittaskolan erbjuder.
- Bildningsnämnden uppdrar till utbildningsdirektören att utreda förutsättningarna för att utöka skolfastigheten på Birgittaskolan.
- Uppdragen återrapporteras senast på bildningsnämndens sammanträde i december 2018.

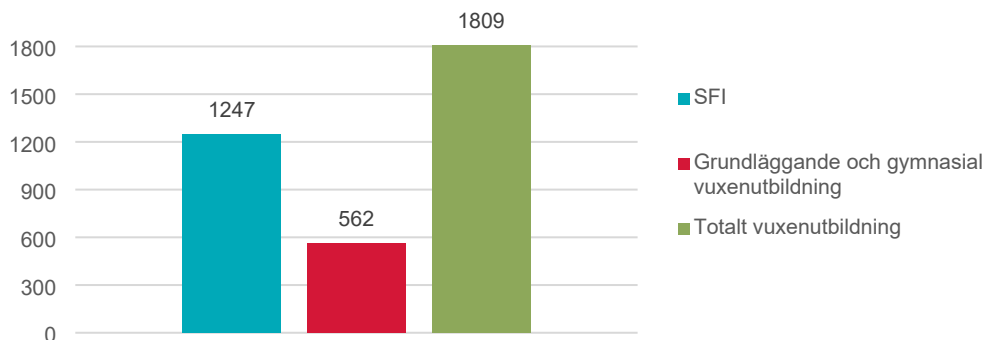
Årskullarna för elever i gymnasieåldern kommer att växa den kommande tioårsperioden vilket innebär att bildningsnämndens ställs inför ett flertal utmaningar. Den demografiska elevökningen inom gymnasieskolan medför att det kommer behöva tillskapas nya utbildningsplatser inom gymnasieskolan de kommande åren.

Skolans totala yta uppgår till ca 11 500 kvm. Ytan per elev på högskoleförberedande program på övriga kommunala gymnasieskolor varierar mellan cirka 8 – 13 kvm. Det innebär en framtida kapacitet för gymnasieverksamheten på Birgittaskolan om ca 1 000-1 100 elever, vilket motsvarar en utökning om ca 600-700 elever på skolan. Förändringar av skolans verksamhet medför troligtvis behov av anpassningar av lokalerna.

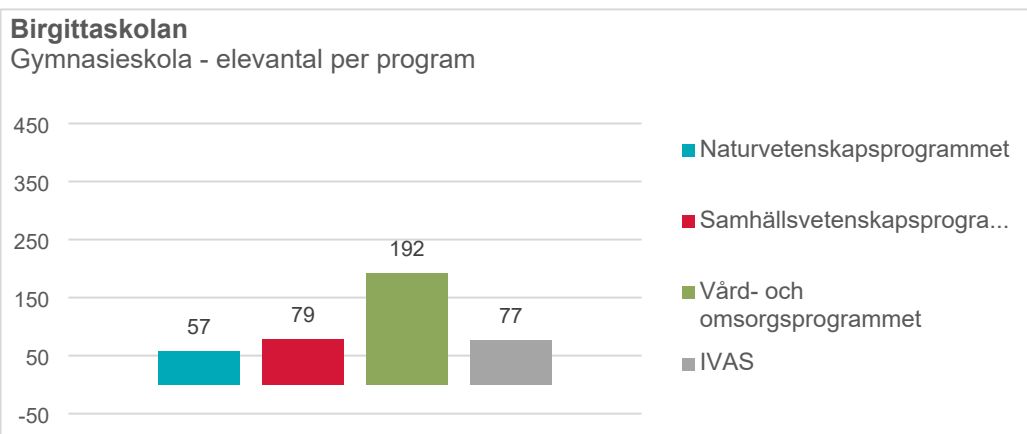
Birgittaskolan

Birgittaskolan erbjuder läsåret 2018/19 utbildningar inom gymnasieskolan och vuxenutbildning. Sett till enskilda elever är skolan idag Linköpings största med totalt ca 2 200 elever.

Birgittaskolan
Vuxenutbildning - elevantal

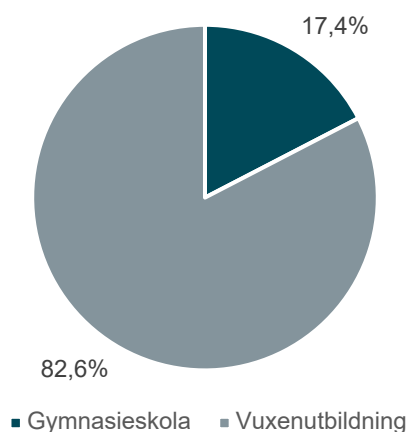
Vuxenutbildningen utgör den största elevgruppen på skolan. Utbildning erbjuds inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt inom svenska för invandrare (sfi). Elevantalet inom vuxenutbildningen på Birgittaskolan uppgår i år till ca 1 800 studerande, där störst antal elever återfinns inom sfi.

Gymnasieverksamheten på Birgittaskolan utgörs höstterminen 2018 av totalt 405 elever där vård- och omsorgsprogrammet är det största programmet sett till antal elever. I ovanstående diagram är elever på introduktionsprogram

medräknade i respektive nationellt program förutom IVAS. Av det totala antalet elever utgörs 82,6 % av vuxenstuderande och resterande 17,4 % av elever inom

Birgittaskolan
Fördelning per skolform

gymnasieskolan. Fler vuxenstuderande kan rymmas på en yta än gymnasieelever då sfi-studerande/vuxenstuderande inte tar lika mycket lokalutrymme i anspråk eftersom de har mindre undervisning än en gymnasieelev. Sfi-studerande läser 15 timmar i veckan.

Gymnasieskolan på Birgittaskolan

Gymnasieskolan på Birgittaskolan har läsåret 2018/19 404 elever och utgör ca 20 % av skolans som helhet, sett till enskilda elever. Skolan erbjuder följande program:

- naturvetenskapsprogrammet
- samhällsvetenskapsprogrammet
- vård- och omsorgsprogrammet
- introduktionsprogram: preparand, individuellt alternativ, programinriktat val och yrkesintroduktion

Skolan erbjuder även specialklass för elever med autismspektrumdiagnos både inom de nationella programmen och inom introduktionsprogrammen.

Skolan har idrottsprofil inom golf, ishockey och konståkning i form av nationell idrottsutbildning (NIU).

Öka antal gymnasieelever på Birgittaskolan

I syfte att visualisera Birgittaskolans elevantal inom gymnasieskolan har olika scenarier tagits fram. De tre alternativen tar sin utgångspunkt i skolans befintliga programutbud och elevantal. Alla tre alternativ innefattar en

utökning av platsantalen på befintliga program dvs att Birgittaskolans attraktivitet stärks i ungdomarnas gymnasieval samt demografisk utveckling.

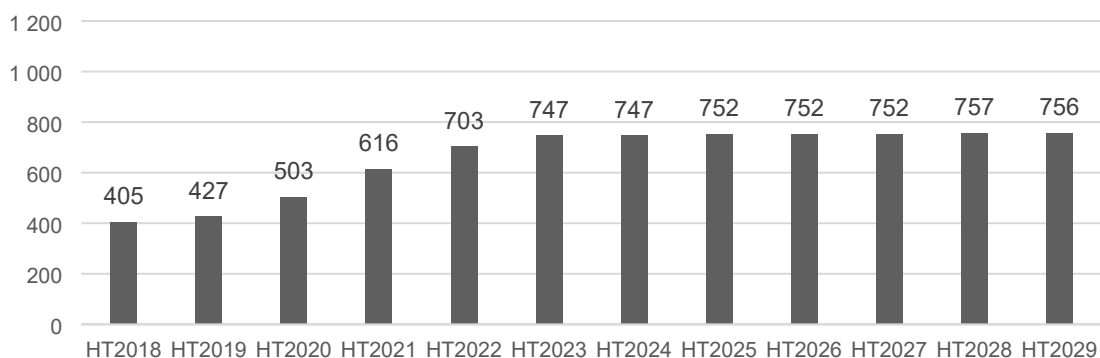
För elever som går specialklass inom autismspektrum (IVAS) har i samtliga tre alternativ den demografiska elevökningen inom gymnasieskolan totalt använts som framräkningsfaktor.

Beräkningar i förväntat elevantal görs maximalt 10 år framåt i tiden beroende på att prognoser som sträcker sig längre fram i tiden blir allt mindre tillförlitliga.

Alternativ 1

Alternativ 1 utgår från skolans befintliga programutbud där platsantalen för respektive program utökas succesivt (antaganden enligt ovan dvs demografisk utveckling samt att skolans popularitet ökar). Fullt utbyggt består skolan då av två paralleller vardera inom samhällsvetenskapsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet samt fyra paralleller inom vård- och omsorgsprogrammet samt specialklasser för elever inom autismspektrum (IVAS).

Elevutveckling Birgittaskolan 2019-2029
Alternativ 1

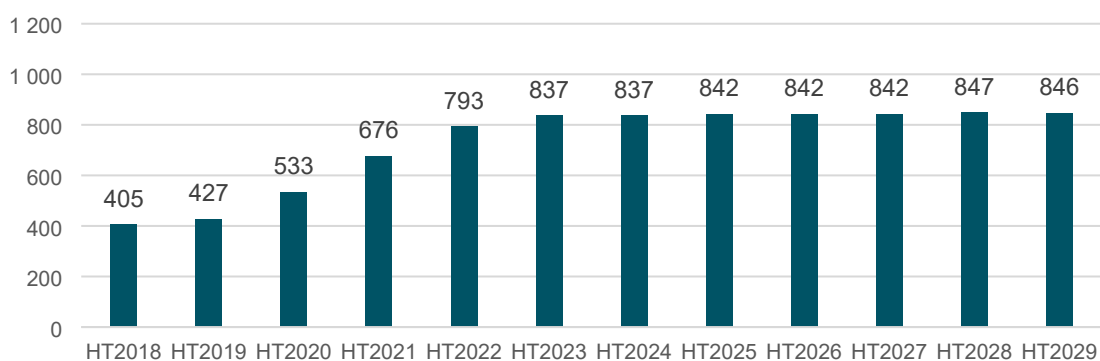

Diagrammet visar att elevantalet prognosticeras till ca 750 elever höstterminen 2029, vilket innebär att det finns utrymme för ytterligare 250-350 elever på skolan.

Om man endast tar hänsyn till den demografiska utvecklingen beräknas elevantalet att uppgå till ca 550 elever höstterminen 2029.

Alternativ 2

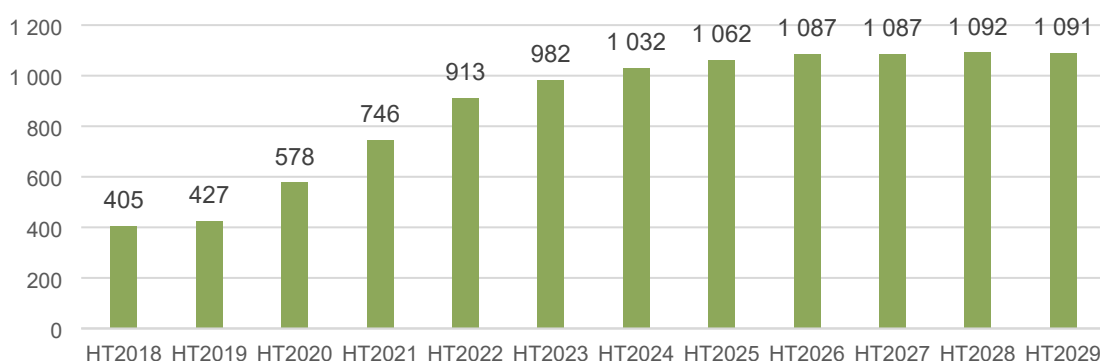
Elevutveckling Birgittaskolan 2019-2029
Alternativ 2

Ovanstående alternativ (alternativ 2) innebär att skolans programutbud kompletteras med ekonomiprogrammet utöver befintligt programutbud. Fullt utbyggt består skolan av två paralleller vardera inom samhällsvetenskapsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet, en parallell inom ekonomiprogrammet samt fyra paralleller inom vård- och omsorgsprogrammet samt specialklasser för elever inom autismspektrum (IVAS). Prognosen visar att elevantalet prognosticeras till ca 850 elever höstterminen 2029, vilket innebär att det finns utrymme för ytterligare 150-250 elever på skolan.

Alternativ 3

Elevutveckling Birgittaskolan 2019-2029
Alternativ 3

Ovanstående alternativ (alternativ 3) innebär en full utökning av skolans kapacitet där programutbudet kompletteras med ekonomiprogrammet och barn- och fritidsprogrammet. Förutom dessa nationella program kompletteras även utbudet med en grupp elever på språkintröduktion (mot vård- och omsorg samt

barn- och fritidsprogrammet). Fullt utbyggt består skolan av två paralleller vardera inom samhällsvetenskapsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet, en parallell inom ekonomiprogrammet, fyra paralleller inom vård- och omsorg samt tre paralleller inom barn- och fritidsprogrammet, en språkintröktionsgrupp samt specialklasser för elever inom autismspektrum (IVAS).

De kommunala gymnasieskolorna har idag inte möjlighet att erbjuda platser inom de högskoleförberedande programmen som motsvarar efterfrågan. Ekonomiprogrammet är det program där utbud och efterfrågan skiljer sig mest. Läsåret 2018/2019 saknas 70 platser utifrån elevernas förstahandsval. En utökning av ekonomiprogrammet på Birgittaskolan skulle innebära att fler får sitt förstahandsval.

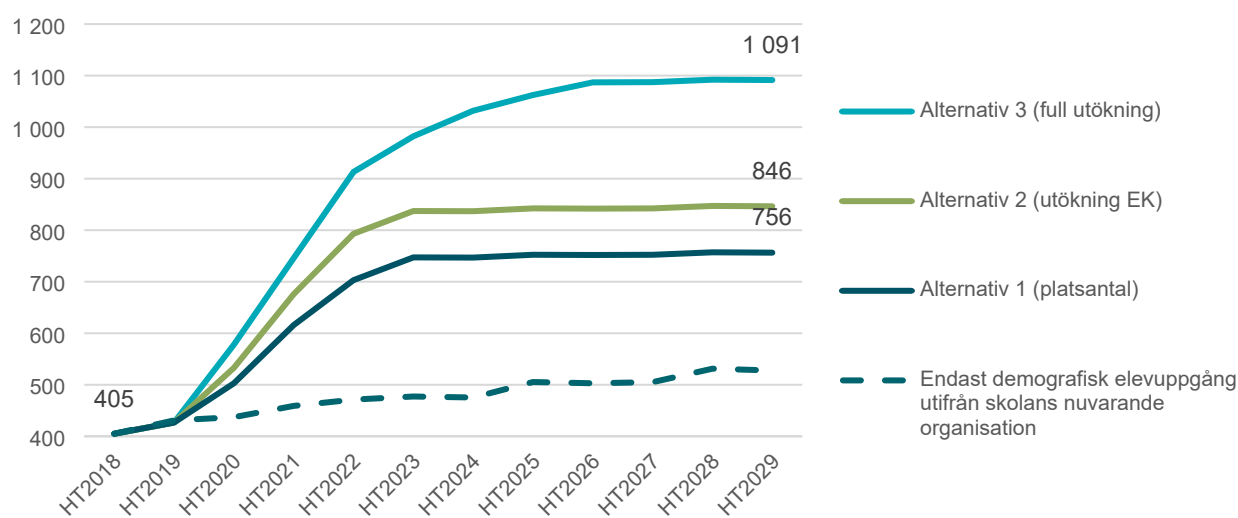
Barn- och fritidsprogrammet är ett program som har flera yrkesutgångar inom området fritid, hälsa och funktionsnedsättning vilket har ett starkt samröre med vård och omsorgsprogrammet. Båda programmen har kurser och APL (arbetsplatsförlagt lärande) med samma inriktning och branschanknytning vilket skulle gynna eleverna.

Prognosen visar att gymnasieskolan når 1 000 elever höstterminen 2024.

Alternativ 1,2 och 3 samt endast demografisk utveckling

Elevutveckling Birgittaskolan 2019-2029

Alternativ 1, 2 och 3

Ovanstående diagram visar olika alternativ i relation till varandra samt respektive alternativs prognostiserade elevantal hösten 2029.

De olika alternativen visar att Birgittaskolans programutbud behöver utökas om skolan ska kunna möta behoven av gymnasieplatser i kommunen utifrån demografisk utveckling och elevers val av program.

Vuxenutbildning på Birgittaskolan

Kommunal vuxenutbildning består av grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt svenska för invandrare (sfi).

Grundläggande vuxenutbildning

Hemkommunen ansvarar för att de som har rätt att delta i utbildning på grundläggande nivå och önskar det, också får delta i sådan utbildning.

Birgittaskolan erbjuder 12 ämnen inom grundläggande vuxenutbildning.

Gymnasial vuxenutbildning

Birgittaskolan erbjuder ett brett utbud av gymnasiekurser. Kurserna på gymnasienivå kan läsas med lärarledd undervisning på dagtid eller som distanskurser. Vård- och omsorgsprogrammet är det enda yrkesprogrammet inom kommunal vuxenutbildning på Birgittaskolan. Vård- och omsorgsprogrammet kan läsas som enstaka kurser eller som en sammanhållen utbildning på tre terminer. Från och med våren 2018 erbjuder skolan även en kortare vårdbiträdesutbildning om 800 poäng. Birgittaskolan erbjuder lärarledd undervisning på dagtid enligt schema eller på distans och erbjuder validering för den som har jobbat länge inom yrket. Välutrustade metodrum används för att öva på olika praktiska moment och förbereda för APL. Birgittaskolan är certifierade inom Vård och omsorgscollege i Östergötland.

Svenska för invandrare (sfi)

Hemkommunen är skyldig att se till att utbildning i svenska för invandrare erbjuds dem som har rätt att delta i utbildningen.

Kursstarter i sfi sker under hela året. Sfi-kurser finns både på dag- och kvällstid. Dagtid studerar eleven femton timmar fem dagar i veckan (tre timmar per dag). På kvällstid studerar eleven fyra timmar två kvällar i veckan (två timmar per kväll).

Utbildningsplikten

Utbildningsplikten innebär att alla nyanlända som tar del av Arbetsförmedlingens etableringsinsatser, och som bedöms vara i behov av utbildning för att kunna komma i arbete, kan anvisas att söka och ta del av utbildning. Birgittaskolan har i dagsläget en plan för att ta emot ett 30-tal elever som läser via utbildningsplikten. I samråd med Arbetsförmedlingen kommer antalet elever inom utbildningsplikten öka till ett hundratal under kommande år. Eleverna inom utbildningsplikten har idag anvisats till Birgittaskolan men kommer även att kunna gå sina kurser på upphandlad sfi framöver.

Omlokalisering av vuxenutbildningen på Birgittaskolan

Inför en omlokalisering av vuxenutbildningen har en dialog med representanter för vuxenutbildningen och lokalförsörjningsenheten förts.

Ny lokal

Lokalförsörjningsenheten ges i uppdrag att söka efter en ny lokal till vuxenutbildningen inom ramen för de byggnader/fastigheter som finns i Linköping. Uppdraget skulle då vara att finna en ny central lokal som rymmer ca 5-8 kvm per elev. Tidsperspektiv och plan för detta är beroende av hur tillgängligheten ser ut för större lediga lokaler i stadskärnan samt kostnader för lokalen. Med central lokalisering avses att eleverna inom vuxenutbildningen ska ges goda kommunikationsmöjligheter från och till skolan.

Planera och genomföra en flytt

Under förutsättning att nya lokaler finns, att alla eventuella anpassningar av en ny lokal är utförda samt att alla stödfunktioner som samordnas med gymnasiet är utredda beräknar Birgittaskolans ledning att det tar ca ett år att flytta vuxenutbildningen. I det inräknas möblering och installationer av datorer och arbetsrum samt allt kringarbete i samband med en flytt.

Kostnader

En omlokalisering av vuxenutbildningen innebär anpassning av nya lokaler eller nybyggnation vilket är kostnadsdrivande under en tidsperiod då omorganisationen sker.

Utredning Lokaler – förutsättningar att öka skolfastigheten

Birgittaskolans befintliga lokaler

Skolans totala yta uppgår till ca 11 500 kvm. Ytan per elev på högskoleförberedande program på övriga kommunala gymnasieskolor varierar mellan ca 8 – 13 kvm. Detta skulle innebära en framtida kapacitet för gymnasieverksamhet på Birgittaskolan om ca 800-1200 elever. Samtliga förändringar av skolans verksamhet skulle medföra behov av lokalanpassningar i befintliga lokaler.

Birgittaskolan – lokalutnyttjande 2018

Birgittaskolans lokalyta utgörs av 11 500 kvm där ca 55 % nyttjas av vuxenutbildningen. Samutnyttjande mellan skolformer förekommer, framförallt i salar anpassade för specifik undervisning så som methodsalar inom vård- och omsorg, biologi-, fysik-, och kemisalar.

För att undvika fördyrande kostnader för ombyggnation bör gymnasieutbildningar utan större krav på specialsalar lokaliseras till Birgittaskolan.

Utredning kring utökning av lokalyta

Folkuniversitetet

Folkuniversitetet har hyresavtal och laglig rätt att fortsätta förhyra lokalerna i samma hus som Birgittaskolan, Kunskapsgallerian. Skulle Folkuniversitetet säga upp sina lokaler i Kunskapsgallerian är bedömningen att det finns ytterligare 1700 kvm till skolans förfogande.

Byggrätt på Birgittaskolans tomt

I rådande detaljplan finns ingen byggrätt på Birgittaskolans tomt. Nedan beskriv processen för ny detaljplan för att utöka byggrätt.

Beskrivning av ny detaljplan för att utöka byggrätt

- Utbildningsförvaltningen specificerar för vilket ändamål skolan ska utvecklas, dvs. för gymnasieändamål eller annan ålder och vilken omfattning.
- Lejonfastigheter som fastighetsägare tar fram en skiss till utbyggnad där hänsyn tas till bl.a. kulturhistoria, behov av friytor och parkering. En fungerande parkeringslösning för hela skolan ska presenteras. Förslaget ska basera sig på de ambitioner som finns för ny bebyggelse i innerstaden i enlighet med utvecklingsplanen för innerstaden samt arkitekturprogrammet.
- Om en tillbyggnad visar sig möjlig ansöker Lejonfastigheter om en ny detaljplan. Handläggningstid beräknas till 2-4 månader hos miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen. Här förs en dialog om prioriteringen av detaljplanens start i förhållande till all annan planering av skola/förskola.
- En detaljplan beräknas ta ca 1,5 år att arbeta fram från startdatum.
- Processen garanterar inte rätt att bygga via godkänd detaljplan.
- Detaljplanen måste godkännas av miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.
- Efter godkännande startar en ny process inför ansökan om bygglov samt upphandling av entreprenör.

Konsekvensbeskrivningar utifrån dialog med Birgittaskolan

Helhetsperspektivet på vuxenutbildningens organisation

Helhetsperspektivet på vuxenutbildningens organisation på Birgittaskolan är en viktig del. Vuxenutbildningen ska kunna erbjuda möjligheter för studerande att kombinera studier inom sfi med yrkesämnen, samt ämnen på grundläggande nivå exempelvis matematik och i vissa fall orienteringskurser (utbildningsplikten). Det finns i dagsläget en naturlig övergång mellan sfi, grundläggande vuxenutbildning och gymnasial vuxenutbildning. Lärare på grundläggande vuxenutbildning kan kombinera sin tjänster med att även undervisa på gymnasial nivå. Det finns ett långsiktigt samarbete som också ger

möjlighet att vara flexibel organisatoriskt och anpassa anställningar till den vuxenutbildning som efterfrågas. Kunskaper om de studerande inom lärargruppen ger eleverna möjlighet till progression och skapar en snabbare genomströmning.

Omlokalisera vuxenutbildningen

För de studerande på vuxenutbildningen idag innebär lokaliseringen på Birgittaskolan att det finns flera samordningsvinster då vuxenutbildningen har tillgång till stödfunktioner som elevhälsa, bibliotek, samt studievägledning och extra stödsatser i studiesituationen. Dessa funktioner är viktiga för de studerandes progression och möjlighet till godkända betyg. Elevunderlaget inom sfi innebär att det finns personer med stora behov av stöd på skolan, bland annat på studieväg 1, men också inom de andra studievägarna. I dagsläget inom sfi kommer ca 500 personer till språkundervisning på förmiddagen och 500 personer på eftermiddagen. Därtill finns studerande som har orienteringskurser samt även personer som anvisats av Arbetsförmedlingen till utbildningsplikten både på förmiddagar och eftermiddagar.

Birgittaskolans ledning vill framföra att en uppdelning av vuxenutbildningens organisation inte är ett bra alternativ. En splittring av vuxenutbildningen i form av satelitskolor/filialer kan bidra till att de studerande får svårt att känna tillhörighet, vilket Birgittaskolan har erfarenhet bland annat då en del av sfi ligger i Tannefors. Ur ett arbetsmiljöperspektiv är det viktigt att se till helheten som erbjuds inom nuvarande organisation. Lokalerna är helt avgörande för hur organisationen ska anpassas alt omorganiseras vid en flytt.

I styrdokumentet för den kommunala vuxenutbildningen är det tydligt att den individuella studieplanen ska tillåta en elev att läsa inom flera olika nivåer utifrån sin förmåga. Det innebär att kommunen ska kunna erbjuda en elev att på ett hanterbart sätt läsa inom både sfi och grundläggande eller gymnasial vuxenutbildning samtidigt.

Det finns idag samverkan både mellan olika former av vuxenutbildning och mellan vuxenutbildning och gymnasieskolan. Här finns exempelvis skolans vårdspår där lärare inom sfi samverkar med vård- och omsorgslärare inom den gymnasiala vuxenutbildningen. Samlokaliseringen bidrar även till att förenkla studieövergångar för elever som efter avslutad sfi-utbildning studerar vidare på grundläggande nivå. En bra övergång från sfi till övrig vuxenutbildning förutsätter här att det finns möjligheter till samverkan mellan personal som arbetar på de olika utbildningsformerna inom vuxenutbildningen, för skolan innebär detta även ett effektivt resursutnyttjande av lärare och annan personal inom organisationen.

Möjligheter med omlokalisering

En ändamålsenlig lokal dit hela vuxenutbildningen på Birgittaskolan skulle flytta är den lösningen Birgittaskolan förespråkar. Det skulle innebära en

sammanhållen organisation vilket skulle gynna de studerande, lärare och rektorer.

En ny lokal skulle kunna ge möjligheter för vuxenutbildningen att utveckla en lärande miljö med olika inriktningar och flexibilitet.

Det centrala läget är viktigt för den studerande när de väljer skola.

Personal

Personalsituationen på Birgittaskolan idag innebär samarbete mellan gymnasieskola och vuxenutbildning. Personal ges möjlighet att arbeta inom olika utbildningsformer vilket också gör organisationen flexibel samt kostnadseffektiv.

Vid en omlokalisering av vuxenutbildningen beskriver ledningen på Birgittaskolan en viss oro hos personal och då framför allt inför att det inte finns någonstans för vuxenutbildningen att ta vägen. Denna oro tror dock ledningen skulle minska om det fanns en tydlig riktning för vilken lokal som skulle kunna vara aktuell för vuxenutbildningen.

Tidigare utredningsuppdrag

Tidigare utredningsuppdrag har visat att en utökning av gymnasieskolan på Birgittaskolan innebär att bildningsnämnden snabbare kan tillskapa utbildningsplatser än i motsats till eventuell nybyggnation eller annan lokalisering.

En flytt av delar av vuxenutbildningen riskerar att bli kostnadsdrivande, detta då elevökningen inom gymnasieskolan inte sker i samma takt som en eventuell omlokalisering av vuxenutbildning från Birgittaskolan. Behovet av utbildningsplatser inom gymnasieskolan är även kopplat till elevernas gymnasieval vilket förutsätter att söktrycket till Birgittaskolans utbildningar inom gymnasieskolan ökar. Detta kräver i sin tur ett långsiktigt arbete med att stärka skolans attraktivitet.

Tidigare utredningar har även beskrivit att en utökning av gymnasieskolan på Birgittaskolan förutsätter att delar av eller hela vuxenutbildningen lokaliseras till annan plats. Det finns dock fördelar med nuvarande organisering där all vuxenutbildning är lokaliserad på samma plats och där samarbete även sker med gymnasieskolan. En eventuell flytt av vuxenutbildningen skulle vara möjlig under förutsättning att elevens rättighet att kunna kombinera studier inom flera former av vuxenutbildning samtidigt.

Återrapport av utredningsuppdrag
Birgittaskolan
utökning av antalet utbildningsplatser på
gymnasieskolan samt
konsekvensbeskrivning av en
omlokalisering av vuxenutbildningen på
Birgittaskolan

Omlokalisering av vuxenutbildningen på
Birgittaskolan

Utbildningsförvaltningens rekommendationer

- Programutbudet på Birgittaskolan behöver utökas för att möta behovet av fler utbildningsplatser i gymnasieskolan.
- Utbildningsförvaltningen föreslår att Birgittaskolan utökas med ekonomiprogrammet, barn- och fritidsprogrammet och språkintröduktion mot vård- och omsorg samt barn- och fritidsprogrammet.
- En sammanhållen vuxenutbildningsenhet skapas. All vuxenutbildning på Birgittaskolan flyttar till den nya enheten.